

როგა-გაგვიგება, სიდაც პოლონელებმა მიიღეს მეტი ხმა, ვიდრე კეს პოლონელებს. სილენის დანაწიწ ნაწილში კი უნდა შეჯავუდეს მოკავშირეთა ჯარები, ამ წინადადებას ინგლისის წარმომადგენელიც მიემხრო. ამის გამო გაზეთი „ტანი“ აღნიშნავს: ის გარემოება, რომ პოლონეთი „ჯანყებულები“ ძნელად არიან შეწყვეტილი შეტევითანი გერმანელებთან სკოლებს მართვა გამოეყოფის ასეთი განსაზღვრის. საფრანგეთის ზოგადი გაზეთები აღნიშნავენ, რომ გერმანიის მთავრობა ზემო-სილეზიის სასარგებლოდ ბევრს ლაპარაკობს, მაგრამ სკოლებს კი არაფერს აკეთებს. დამტკიცებულია, რომ გერმანიის ხელსუფალი, ყოველ ზომებს ღებულობენ იათა ხელის წყობა ნაკონის გზის ტრანსპორტის აღდგენის და ხელყოფნით აფერხებენ მუშებისადმი ჯამგარეობის მიცემას. დამტკიცებულია აგრეთვე, რომ მიუხედავად კანცლერ ვიკტორის ფორმალური აღკაძვისა, მთავარი სამხედრო შტაბი მინც ვანგარძობს შემოსილეთა ორგანიზაციების შეტევებს წინა-სილეზიისთვის. ამ მოხალისეებს წინადადება უფრო უშედეგად გერმანიიდან ზემო-სილეზიაში.

ჯამო სილეზიასთან კავშირი უფრო მკაცრდება.

ნაშენი, 28 მაისი (რადიო). ზემო-სილეზიასთან ყოველგვარი კავშირი შეწყვეტილია. კატოვიცაში პოლონელები შეიკრიბნენ არტყლით და ტყვიის მფრქვეველებით. „მორჩილი პოსტი“ იუწყება, რომ პოლონეთის ჯარები უფრო მკაცრად გადადიან ზემო-სილეზიის განხილვად აღმოსავლეთით სარტყზე, აჯანყებულები იკავებენ მნიშვნელოვან ადგილებს, რათა დააწირონ ამ ადგილების დაკავება მრავალრიცხოვანი ჯარების, რომელნიც გამოგზავნის წყაროების აღსადგენად. პარიზის ცნობებით, რომ ზემო-სილეზიაში შეტევის გერმანული მიზანსივლით, მტკბარი სიტუაცია. კლენდონი სილეზიაში გაგზავნის 4 ბათალიონი, 2 ბათალიონი ინგლისიდან.

თეთი პალატაში ლორდ-ჯორჯმა განაცხადა, რომ ზემო-სილეზიის მოსახლეობა მოვლენი მოუტანოს ხოლმე სურსათი ინგლისის ჯარებისათვის.

ინგლისი და სილეზია.

ნაშენი, 28 მაისი. (რადიო). ინგლისის პრესა ამტკიცებს, რომ ლორდ-ჯორჯის ჩევივი მოსაწყობებს ინგლისის პოლიტიკის სრულიად შეცვლას. ნახევრად ოფიციალური პრესა ემყარება განმარტებას, რომ ანტანტა გაფორმდეს ამ ახლო გამოცდას მაგრამ მინც იმედოვნებს, რომ საფრანგეთი შესცვლის თავის პოლიტიკას.

150 მილიონი მარკა.

ნაშენი, 28 მაისი. (რადიო). მაისის 27-ს გერმანიის წარმომადგენელმა ნიუ-იორკის ერთგვარ ბანკში შეიტანა 150 მილიონი მარკა ოქროთი—სფრანგეთისათვის გადასაცემად.

პოლონელები სისასტიკე.

ნაშენი, 29 მაისი. (რადიო) გერმანული პრესა იუწყება პოლონელების მიერ მრავალ რადიო-სიხარტეზე.

ირლანდიაში.

ნაშენი, 29 მაისი. (რადიო). ბრიტანეთის პარლამენტის განცხადებით აქვს ირლანდიაში მთავრობის ჯარის რიცხვის გადიდება 100 ათას კაცამდე.

ამერიკის ლაშქარი.

ნაშენი, 29 მაისი. (რადიო). იუწყება რომ ამერიკის დეპუტატთა პალატამ უპაჟო სანდერსი დიპარტამენტის მოთხოვნით ამერიკის ლაშქარის 25,000 კაცით გადადების შეიხება.

იაპონიაში.

ნაშენი, გერმანიის პრესა მეტყობის იაპონიიდან მოსულ დეპუტატებს, ტოკიოში მოხდარ განდობილი უცხოელების შესახებ, დაიწვა 650 სახლი, მათ რიცხვი დაიწვა 100 რამდენიმე საართლიანი სახლი.

ამერიკის ძროხები.

ნაშენი, ბრემენში ჩამოვიდა ამერიკის ძროხების მეორე ტრანსპორტი, რომელიც ამერიკის ხალხს, გერმანიის ხალხს ჩეკა. ჩამოვიდა რეს 718 ძროხა. ახლო მომავალში მოელოან კიდევ 5,000 ძროხას.

საბჭოთა მთავრობის ცნობა.

ნაშენი, 17 მაისი. ვაშ. „პროვანს“ ცნობით, ბერლინი რუსეთ-გერმანიის შორის მონადა სრული სავაჭრო შეთანხმება. დიდი ხელშეკრულება, რომელიც უკვე ხელმოწერილია. ამ შეთანხმებით რუსეთი ერთად ერთ მთავრობათა გერმანიის სტანს ხელოვან სამჭოთა წარმომადგენლობა აღიარებულია იურიდიულ პიროვნებათ. მის აქვს სრული უფლება რუსეთის სახელმწიფო აწარმოოს გერმანიაში ყოველგვარი ალბომიც მობი, სავაჭრო აპერაცია, ყიდვა-გაყიდვა და შეკვეთა. იმედე გაზეთის ცნობით, ინგლისის უმცლესმა სახელმწიფო სასამართლომ სტრასის საქმის გამო გამოიტანა შედეგი ვანაჩენი: გერმანიის ბრიტანეთის მთავრობის მიერ ამ ქვემოთ საბჭოთა მთავრობა ფაქტურად აღიარებულია და ცნობილია რუსეთის მთავრობათ, ამიტომ საკითხი იმდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ, რამდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ რუსეთის მთავრობათ, ამიტომ საკითხი იმდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ, რამდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ რუსეთის მთავრობათ.

გერმანიის მიერ ამ ქვემოთ საბჭოთა მთავრობა ფაქტურად აღიარებულია და ცნობილია რუსეთის მთავრობათ, ამიტომ საკითხი იმდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ, რამდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ რუსეთის მთავრობათ, ამიტომ საკითხი იმდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ, რამდენად უფრო მკაცრად უნდა განვიხილოთ რუსეთის მთავრობათ.

გაშინების შესახებ.

ნაშენი, 30 მაისი (ტელეგრაფით) გაზეთი „ტაიმის“ ცნობით ქვეანხორის მთავრობებში მომუშავეთა გაფიცვის გამო ინგლისის რკინის გზებზე მოძრაობა თხელი სათბობი მასალით სწარმოებს. ლონდონის მიწის ქვეშა რკინის გზა უკვე ნახევრად მოძრაობს, არსებობს ახალი რომ თხელ სათბობების მასალით მოძრაობა გაფიცვის გათვებამდის გაგრძელდება.

გერმანიის დამოუკიდებელი ულტიმატუმის შესახებ.

ნაშენი, 30 მაისი (დეპეშა). ბერლინის ტაგელტ „ის ცნობით დამოუკიდებელთა ცენტრალურმა კომიტეტმა გამოაქვეყნა მოწოდება, რომელშიც მოწოდებულია ანტანტის ულტიმატუმის მიღება.

რუსეთი და ფინლანდია.

ნაშენი, 13 მაისი (დეპეშით). ფინლანდიაში გამოქვეყნებულია დამოუკიდებლობის მოთხოვნის გამოცხადება ფინლანდიაში რუსულ ქალღმერთის შეტანის აკრძალვა.

რუსეთის ხალხმარულთა.

ნაშენი, 27 მაისი (რადიო). ვოროსის და სვაროვა ერთმანეთს შეტყობენ. ამ ვოროსის საბელ ცხო საზარელი წარმოდგინა სასამართლოს განცხადება გამო, რომელმაც უაზრობა გამოაჩინა იტალიის მთავრობა დამომხებზე წყაფვა, რუსეთის სავაჭრო მისია იცნო და განკარგულდება ვასცა, რათა დაუყოვნებლივ მიეცეს ყველა დელეგატს იარაღის ტარების ნებართვა.

მეფე კონსტანტინეს განცხადება.

ნაშენი, 30 მაისი. (დეპეშა). გაზეთი „პროვანს“-ის ცნობით მეფე კონსტანტინემ განაცხადა: მე არ ვცირობა მისი ნი აქეთ იმ პირთ, რომელთაც სურთ ჩემი გადადგომა. მე ოდნავდაც არ ვფიქრობ გადადგომაზე. მე კარგად ვგრძნობ თავს იქ, სადაც დამყარდა მე ხალხის ნებამ. მე ვცირო, რომ ვრის ესაქმობება ჩემი სამსახურით.

ვილზელის განცხადება.

ნაშენი, 24 მაისი. (დეპეშა). გერმანიის ყოფილი იმპერატორი ვილზელი რომელიც პოლონიაში ცხვირობს, პრინცი რუპრეტი მაგარიელი და დამი რალი ტიპალი გაგზავნის ლიბეცში, სადაც მოხდება საერთაშორისო განცხადებების ომის დაწყების დამანაშეობა.

მოკავშირეთა და აღმოსავლეთის საკითხი.

ნაშენი, 30 მაისი. (დეპეშა). გაზეთი „ტაიმს“ ის ცნობით, მოკავშირეთა ოდნავდაც არ ვფიქრობენ განხილვად ამოცანების საკითხი, რამდენად ამ საკითხის ისინი ითვს კომპეტენციის გარეშედ სვლიან მის შემდეგ, რაც ანატოლიაში სამხედრო მოქმედებანი განახლდეს.

ანტანტა და ზემო-სილეზია.

ნაშენი, 24 მაისი (რადიო) ზემო-სილეზიის საკითხის შეახებ ანტანტის მოკავშირეთა წარმომადგენლებს შორის ახრთა-გაცვლა-გამოცვლა გრძელდება. საფრანგეთის მთავრობის წინდადებით საქართველოს საკითხის დასამუშავებლად მოწვეული იქნება წინა წარმომადგენელი კომისია, რომლის მოსაზრება საბოლოოდ უნდა წარედგინოს და დამტკიცდეს ბულონის კონფერენციამ. კომისიის თავმჯდომარეობით შედგება ელჩთა კონფერენცია და ზოგიერთი საკითხებზე უკვე შეთანხმდა. გადასწავლა აგრეთვე, რომ ზემო-სილეზიის საკითხზე ყოველგვარი დადგენილება, რასაც დაადგენს და მიიღებს ხოლმე უფლებების საბჭო დაუყოვნებლივ პრაქტიკულად განხორციელდეს.

თბილისი 25 თებერვლი

დღეს შარვანდით იმობება ჩემი იბილისი, ნაწამებ ქალაქს, როგორც შვილის წითლი დროშა. დღეს სახეობით, ატისკროვნდა სხე იმისი, ჯერ არ ნახულია, განაკადი ჯერ არის დროშა. შეების აღმურში ანთებული ფართო ტყეები, იმისი ყოფნა, ბრძოლის ხმები, დიდი ნღარა, ჩემი ქალაქი ბევრი ტანჯვით განაყურები, დღეს სახეობით სანადიმოთ ფიხზე დამდგარა. შვი დღეები ჩვენებია ახლო წარსულთან, გაქრა ტყვილი და სრულდა მწარე სურსისა და დღეს ანდრად განახლებული თეთრი ნაკადულთან დღეს აფრიალდა ძლიერ ს დროშა დ ტყვედლისა. გათავსდებოდა ვინაც ტანჯვა ნახა მთავალი, ვინც გოლოგოთაზე იტანა წინების ჯვარი, ცხარე ბრძოლაში დასამარდა ჩემი მტარელი ამ ჩემ კვეყანას სულ ანათებს მზე სხივთ ფენარია.

მეგობრივი ხელშეკრულება.

ზემო-სილეზიაში.

ნაშენი, 24 მაისი. (დეპეშა). მდგომარეობა ზემო-სილეზიაში ისევ სერიოზულია. კატოვიცი აჯანყებულთა მიერ აღსა შემოტყუილია. ქალაქის არა აქვს წყალი, გაზი და ელექტრონი, ზემო-სილეზიაში შექმნილი მდგომარეობის გამო გერმანიის მდგომარეობა ყოველ დღე უარესდება, რადგან გერმანია მოკლებულია ზემო-სილეზიის ნახშირს. მდგომარეობა იმდენად კარგად არ არის, რომ გერმანიის მოსალდენილია მატარებელთა მიმოხვედის შეჩერება, ფაბრიკების მოქმედების შეწყვეტა, და გაზების ქარხნების დახურვა.

ზემო-სილეზიის ავტონომია.

ნაშენი, 24 მაისი. (დეპეშა). ინგლისის პარლამენტში აღიძრა საკითხი ზემო-სილეზიის ავტონომიის შესახებ. ზემო-სილეზიაში არსებულ მოკავშირეთა კომისიის წევრი, რომელიც ინგლისის წარმომადგენელია, ოფიციალურად ადისტურებს, რომ ზემო-სილეზიაში პოლონეთთან დაჯანჯება ფრანგების პოლიტიკის შედეგია. პარიზის პრესა იუწყება, ბრიტანეთის მთავრობამ, ბიონს წინადადება მისცა, რათა ზომები მიიღოს დისკულდორფიდან და რუსეთის ოლიდან საფრანგეთის ჯარების გამოსყვანათ.

მთავრობის მოქმედებანი და განხორციელებანი

შველა საზარო რამკომებს.

რეგვიმის მეორე მიღებულ ცნობების მიხედვით რესპუბლიკის სხვადასხვა ადგილის ადგილობრივი რეგვიმები ცვლიან მხარეში მოქმედი ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილებათა უფროსებს სახალხო კომისარის დაუყოვნებლივ—ხშირად ითხოვენ ერთგულსა და მუყაით მუშას და აყენებენ უფარვის და ხშირად პაუზისგებში მუშების გამო გადაყენებულთა. ასეთი უნდა მხელეთა გადაყენება დაწესებისა ცენტრალური უწყების დაუყოვნებლივ უწყების წინაშე.

ეკონომიური ცხვრებები

ტყვილის ქვანახშირის მალარობები.

სამთა განყოფილების წარმომადგენელმა ინე. ტროციკმა მომზარებების საბჭოს სათბობ მთავრობის განცხადების სახლმებზე გააკეთა დაწვევითი მონაცემები ტყვილის ქვანახშირის მალარობების თანამედროვე მდგომარეობის შესახებ. იმის გამო, რომ უკანასკნელ ხნებში მენეჯერები ხელისუფლების დრო მალარობების გადმეგრებული ექსპლუატაცია სწარმოებდა და ცვლილი კი არ იყო საჭირო გასაფრთხილებელი ტენიკური მოგებ, შეიქმნა ისეთი პირობები, რომელმაც შეუძლებელ მალარობები დადგინა. სამთა განყოფილების ანგარიშით დღე დღეში ამოღებენ შემდეგ: მაისში-8 000 ფუტს, ივნისში 15,000 ფუტს, ივლისში 18,000 ფუტს, აგვისტოში 23,000 ფუტს, სექტემბერში 38,000 ფუტს, ოქტომბერში, ნოემბერში და დეკემბერში 40,000 ფუტს. ნახშირის ამ რაოდენობის დღე დღეში ამოღება შესაძლებელია მაშინ, როცა მალარობებში მუშათა რიცხვი შემდეგი იქნება: მაისში 1005 მუშა, ივნისში 1489 მუშა, ივლისში 1562 მუშა, აგვისტოში 1680 მუშა, და წლის მთლიანად მუშაობის 2,000 კაცი ყოველ დღე უნდა იყოს მალარობებში მუშაობა წყაროთ მიღწევა რომდეს, საქართველოში ისეთი პირობები, რომ თავის დროზე იქნეს მომარობული მალარობებში საქართველოში და უმეგრეთსა ხატყუო მისაღები. ამისთვის სასწრაფო უნდა მოხდეს ყველა

ანგარიის სასამართლო.

ნაშენი, 30 მაისი. (დეპეშა). მაისის 24 ანგარიში დამთავრდა განმარტებები ინგლისის ჯარში მუსტაფა-საგარის, რომელსაც დახარება მოუსაჯეს. ეურნალისტ ჯეკს, კონსტანტინოპოლში ცნობების მიწოდებისთვის მიუსაჯეს ყველა კატარა. ქალაქ ბლადის ყოფილი თავი დაბატონებულია ერთგულ ომის სასურველად დამთავრებამდე, რაიც გამოწვევა მისმა სიქევი მოქმედებამ. განჩენი მუტაფა-საგარის შესახებ დაუყოვნებლივ იქნა სისრულეში მოყვანილი.

საბერძნეთ-ოსმალეთის ომი.

ნაშენი, 30 მაისი (დეპეშა). ანგარიის ოფიციალური ცნობა: 28 მაისს კოჯას რაიონში ჩვენი მხვრეობა რაში მიუახლოვდა მოწინააღმდეგის გამოგებულ ავიაციებს, დაუყო სროლა და მოკლია რამდენიმე კაცი. კარხანის რაიონში მოწინააღმდეგე უკან დახევის დროს ჩვენმა ნაწილებმა იერიში მიიტანეს მათს ართერგარდზე. უკან დახევის დროს მოწინააღმდეგე სტარცავდა და ძალადობის ხმარობდა მცხოვრებლებზე. ედონის და მესოპატამიის ფრონტზე სიწყნარია.

ალავერდის სპილენძის გადამამუშავებელი ქარხანების აღდგენა

ალავერდის უნივერსიტეტის მართავს საქართველოს მრეწველობის განვითარებისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, როგორც ქარხანა, აგრეთვე მალაროც 1918 წლის დასწყისიდან გაჩენილი იყო. ამ ქმედ მოქმედებებში, როგორც ქარხანა, აგრეთვე მალარობისა, ნელ-ნელა უზრუნველდება. ქარხანა წინააღმდეგ მუშაობს. მიღებულია ზომები მის საბოლოოდ ასამუშავებლად, მაგრამ ერთბაშად გადაცლის შეუძლებლობის გამო მუშა მის ნორმალურ ტემპისკენ, ქარხნის მუშაობა ჯერ გერობით გამოიხატება ზოგიერთ მალარობის ხელის მოწყობაში და ქარხნის სახელოსნოებში მუშაობით სასოფლო-სამეურნეო სავარამოვო იარაღთა შეკეთებაში. ამ ქმედ ქარხანაში მუშაობს 300 მუშა მოსამსახურე. ქარხანის ვისახურება 300 ცხენის ძალის მქონე გიდრო ელექტროსადგურით. ამის გარდა სპილენძის ჩამოსასხმელი ქარხანა აშენდება კარგა ბლომად საგნებს, რომელიც გამოსაყენებელია ქიმიურ მრეწველობაში და ტყავის წარმოებაში. ქარხანა აგრეთვე ამზადებს უბრალო მედიკამენტებსაც. ახლად დაარსებულ პროფკავშირების გამოცხადებამ ქარხნის მთავარ კომისარათს და სახ. მეურნეობის საბჭოს კოლეგიის წევრთან ერთად მიიღო დადგენილება, რათა მიღებულ იქნეს მთელი რიგი ზომებისა იმ მიზნით, რომ აუცილებელ იქნეს ყოველგვარი მიზეზები, რომელიც ქარხნის საქმეებს აბრკავლებს. ამ მიზეზების ეკუთვნის უპირველესად ყოვლისა მუშათა და მოსამსახურეთა უკიდურესად არა დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა. სათაზომ მასალის, ნავთობის ნაკლებობა, რომელიც აუცილებელ სავაჭროებას წარმოადგენს ქარხნის ასამუშავებლათ, მუშათა ძალების დაქსაქვა, რომელიც შეეხება წაწილად ხმარდება ქარხნისთვის უკუთ საშუალოს და აგრეთვე კერძო შეკვეთის, რომელიც ქარხნის მოსოფლის რეკომენდის საშუალებით. ჩათვლილ მიზეზების თანდათანობით თავიდან აცილებით ქარხნის მუშაობის ნაყოფიერება სსწრაფად გაიზარდება და ახლო მომავლში მას შეუძლია ჩვეულებრივ ნორმას მიიღვიოს.

შელიორაცია

სოფ. ენისელის რაიონში (თელავის მხარის). ინჟინერ ჯორჯაძის და კატინსკის გეგმის თანხმობით, ახრად აქეთ ააშენონ მდინარე ინტობაზე ქვის ჯებირი, პროექტი ჯებირი უნდა იქმნეს 17 სავ. სიმაღლით. მოცულობით კი რომ შეიკეთოს 500,000 კუბ. სავ. წყალი. ჯებირის აშენების მიზანია—წყლის მომარაგება ამ სოფლის რაიონებში, იროგაცია, თეთრი ქვანახშირით სარგებლობა და სხვა. ამ შეგუბებულ წყლით უკუბრუნდნენ მორწმუნე მშენებელი სოფლები: სახუე, ართანი, არგოსი, ნაქალაქევი, ენისელი და გრემი. ამ პროექტის განხორციელება თავს იდევს სახელმწიფო აღმშენებლობითი კომიტეტმა,

კირის დაწვა

სახელმწიფოს აღმშენებლობის კომიტეტმა, მიიღო რა მიუღებლობაში ის, რომ ბაზარზე კირი მეტად დადად ფასობს და, რომ იმავე დროს ამ ქმედ კირის ნაკლებობა, დადაგინა დაუყოვნებრივ შეუადენ ქ. ქუთაისში არსებულ ლავდასკის კირის ქარხანაში კირის წყას, ამ საქმით საქმიანობის გამოთხოვლია კრ. დიტა 19,845,850 მან. ქარხნის ხელსაყრელი მდებარეობა სახელმწიფო ქვანახშირის მალარობის და რკინის გზის სისახლოვე სრულ საფუძველს გვაძლავს ეფიქტობა, რომ ამ ქარხანაში მიღებულ კირით, თუ ახასთან დიდი მოთხოვნილება იქმნება, ფუთი დაგდება, არა უმეტეს 300 მანეთისა.

აგურის და კრამიტის ქარხანა.

იმის გამო, რომ ახლად დაწყებული აგურის და კრამიტის ქარხანა, რიკის წყალი უნდა გადაეცეს უკიდურესი კომპარტავო კავშირის, სახელმწიფო აღმშენებლობის კომიტეტმა გგზავნა თავისი თანამშრომელი ადგილობრივი რაიონებისათვის ამ ქარხნის მნიშვნელობის დაწვევითი გამოსაკალავათ და გამოსაკვევათ. და აგრეთვე ხსენებულ ქარხნის მიმართულებით სავეტობლო გზის გასაყვანათ.

მიდრო-ელექტრო სადგური.

სახელმწიფო აღმშენებლობის კომიტეტმა დადაგინა, უპირველესად დაინ

